

PATVIRTINTA

Druskininkų „Ryto“ gimnazijos direktoriaus

2026 m. rugpjūčio 20 d. įsakymu Nr. VE1-269

DRUSKININKŲ „RYTO“ GIMNAZIJOS MOKINIO MOKYMOSI KRŪVIO REGULIAVIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Druskininkų „Ryto“ gimnazijos (toliau – Gimnazija) mokinio mokymosi krūvio reguliavimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) reglamentuoja mokymosi krūvio reguliavimo tikslus, principus, priemones, stebėseną, atsiskaitomųjų darbų atlikimo dažnumą ir trukmę, namų darbų tikslingumą ir trukmę, mokinio atleidimą nuo dalies pamokų.

2. Aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, Bendrosiomis ugdymo programomis, Lietuvos higienos norma HN 21:2017 „Bendrojo ugdymo mokykla: bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“, kitais galiojančiais teisės aktais ir Gimnazijos tvarkomis.

3. Apraše vartojamos pagrindinės sąvokos:

3.1. **mokymosi krūvis** – mokinio darbinės veiklos apimtis jo ugdymo procese, kuri apima privalomą, privalomai pasirenkamą, pasirenkamą ugdymo turinį / pamokų skaičių, namų darbus;

3.2. **atsiskaitomieji darbai** – tai praktiniai, tiriamieji, apklausos žodžiu, raštu, savarankiško darbo ir kiti rašto darbai, kurių trukmė nuo 15 iki 45 minučių;

3.3. **kontrolinis darbas** – mokinio žinias, gebėjimus, įgūdžius patikrinantis ir formaliai vertinamas darbas, kuriam atlikti skiriama 45 ar 90 minučių;

3.4. **namų darbai** – tai užduotys, skiriamos atlikti namuose.

II SKYRIUS MOKYMOSI KRŪVIO REGULIAVIMO TIKSLAI, UŽDAVINIAI IR PRINCIPAI

4. Mokymosi krūvio reguliavimo **tikslas** – optimizuoti mokinių mokymo(si) krūvį atsižvelgiant į Bendrosiose programose numatytas ugdymo turinio apimtis.

5. **Uždaviniai:**

5.1. skatinti mokytojų bendradarbiavimą planuojant ugdymo procesą ir reguliuojant mokinių mokymosi krūvius;

5.2. sudaryti sąlygas mokiniui kuo daugiau išmokti pamokoje, didinant pamokos organizavimo kokybę;

5.3. mokyti mokinį mokytis, planuoti karjerą, pasirenkant tinkamiausią sau mokymosi strategiją (stilių).

6. **Principai:**

6.1. ugdymo turinys diferencijavimo ir individualizavimo – pritaikomas mokinių amžiaus tarpsniui, turimai patirčiai, poreikiams, gebėjimų lygiui, mokymosi stiliams;

6.2. mokytojų kvalifikacijos kėlimo – mokinio kompetencijų ugdymo, ugdymo individualizavimo ir turinio diferencijavimo, dalykų integravimo, mokytis padedančio vertinimo, ugdymo proceso planavimo, refleksijos srityse;

6.3. ugdymo kokybės tobulinimo, panaudojant Gimnazijos įsivertinimo, mokymosi krūvio reguliavimo priežiūros rezultatus, analizes, numatant tobulintinas sritis

6.4. mokymosi krūvio derinimas su kitais toje klasėje dirbančiais mokytojais.

III SKYRIUS MOKYTOJŲ, PAGALBOS MOKINIUI SPECIALISTŲ, MOKINIŲ IR TĖVŲ

(GLOBĖJŲ, RŪPINTOJŲ) FUNKCIJOS KRŪVIO REGULIAVIMO PROCESĖ

7. Gimnazijos administracija:

- 7.1. išnaudoja ugdymo plano galimybes, tenkinant moksleivių poreikius;
- 7.2. užtikrina mokinio optimalų mokymo(-si) krūvį, suderinant mokinio ugdymo(-si) poreikius su ugdymo plano teikiamomis galimybėmis;
- 7.3. organizuoja metodinės pagalbos mokytojui krūvio reguliavimo klausimais teikimą;
- 7.4. organizuoja mokytojų kvalifikacijos tobulinimą (ugdymo turinio planavimo, perteikimo klausimais);
- 7.5. vykdo ugdomąją stebėseną (kontrolinių darbų grafiko, namų darbų skyrimo tvarkos laikymosi stebėseną ir kontrolę, ugdymo diferencijavimo, individualizavimo bei integravimo priežiūra);
- 7.6. inicijuoja tiriamąją veiklą (moksleivių ugdymo(-si) poreikių, adaptacijos, mokymo(-si) krūvio tyrimus);
- 7.7. plėtoja sąveiką šeima – mokykla.

8. Mokytojai:

- 8.1. racionaliai planuoja pamokos laiką;
- 8.2. individualiai konsultuoja mokinius, likviduojant žinių spragas;
- 8.3. derina tarpusavyje atsiskaitomųjų ir kontrolinių darbų grafikus;
- 8.4. taiko ugdymo naujoves ir aktyvius mokymo(-si) metodus;
- 8.5. vykdo vidinę ir tarpdalykinę integraciją;
- 8.6. diferencijuoja ir individualizuoja mokymo turinį;
- 8.7. optimizuoja namų darbų krūvį.

9. Klasių vadovai:

- 9.1. bendradarbiauja su dalykų mokytojais, siekiant pažinti individualų ugdytinį;
- 9.2. šviečia tėvus (globėjus, rūpintojus) mokinio mokymo(-si) krūvio optimizavimo bei darbo higienos įgūdžių formavimo klausimais;
- 9.3. teikia individualią pagalbą mokiniui mokymosi klausimais;
- 9.4. konsultuoja mokinius darbo higienos įgūdžių formavimo, laiko planavimo, savianalizės klausimais.

10. Pagalbos mokiniui specialistai:

- 10.1. teikia metodinę pagalbą mokytojui, siekiant pažinti mokinių individualumą;
- 10.2. bendradarbiauja su mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais) ir teikia jiems metodinę pagalbą;
- 10.3. atlieka tyrimus ir juos analizuoja;
- 10.4. aiškinasi mokymosi nesėkmių priežastis bei numato prevencines priemones.

11. Mokiniai:

- 11.1. produktyviai dirba pamokos metu, pagal savo gebėjimus ir galias, efektyviai išnaudoja pamokos laiką, nesukeliant drausmės problemų;
- 11.2. laiku atlieka namų darbus;
- 11.3. aktyviai bendradarbiauja su mokytojais;
- 11.4. bendradarbiauja tarpusavyje, konsultuoja(-si).

12. Tėvai (globėjai, rūpintojai):

- 12.1. formuoja vaiko darbo higienos įgūdžius;
- 12.2. kontroliuoja vaiko darbo ir poilsio režimą;
- 12.3. bendradarbiauja su vaiko klasės vadovu ir dėstančiais mokytojais, administracija.

IV SKYRIUS

MOKYMOSI KRŪVIO REGULIAVIMO PRIEMONĖS

7. Tvarkaraščio sudarymas:

- 7.1. pamokų tvarkaraštis rengiamas, numatant klasei skirtų pamokų organizavimo seką

per dieną ir savaitę. Tvarkaraštis rengiamas I ir II mokslo metų pusmečiui ir esant būtinybei gali būti koreguojamas. Mokymosi veiksmingumui didinti tvarkaraštyje gali būti numatytos dvi iš eilės viena po kitos einančios to paties dalyko pamokos;

7.2. I–IV gimnazijos klasės mokinio pamokų tvarkaraštyje gali būti ne daugiau kaip 7 pamokos per dieną (neformalusis švietimas, klasės valandėlės, grožinės literatūros skaitymas, trumpalaikės konsultacijos į mokymosi krūvį neskaiciuojamos; ilgalaikės konsultacijos įskaičiuojamos į mokymosi krūvį);

7.3. Savaitinis pamokų skaičius:

7.3.1. I–II gimnazijos klasėse – pagal Bendruosius ugdymo planus (ne daugiau kaip 10 % virš minimalaus skaičiaus);

7.3.2. III–IV gimnazijos klasėse – ne daugiau kaip 35 pamokos ir ne daugiau kaip 3 „langai“ per savaitę išskyrus tuos atvejus, kai mokinyš pakeičia individualų ugdymo planą mokslo metų eigoje;

7.4. pamokos trukmė – 45 minutės;

7.5. Gimnazijoje pamokos prasideda 8.30 val.;

7.6. pertraukų trukmė – 10 minučių ir dvi ilgosios pertraukos – po 25 minutes.

8. Mokymosi spragoms kompensuoti, žinių gilinimui ar mokiniui, nepasiekusiam patenkinamo pasiekimų lygmens nacionaliniuose mokinių pasiekimų patikrinimuose (NMPP) ar pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimuose (PUPP), sudaromas konsultacijų tvarkaraštis grupėms, ne didesnėms kaip 5 mokiniai. Mokytojas elektroniniame dienynė informuoja mokinius ir jų tėvus (globėjus, rūpintojus), kada vyksta konsultacijos.

9. Adaptacinio laikotarpio skyrimas (taikant tik formuojamąjį vertinimą):

9.1. visiems mokiniams rugsėjo mėnesio pirmą savaitę;

9.2. I klasių mokiniams rugsėjo mėnesio pirmas dvi savaites;

9.3. naujai atvykusiems mokiniams nuo jų atvykimo dienos dvi savaites.

10. Kontrolinių, atsiskaitomųjų darbų organizavimas:

10.1. kontrolinių darbų grafikas sudaromas elektroniniame dienynė ir suderinamas su kitų dalykų mokytojais. I–II klasių mokiniams per dieną negali būti skiriamas daugiau kaip vienas, III–IV klasių mokiniams – daugiau kaip 2 kontroliniai darbai;

10.2. apie kontrolinį darbą, jo pobūdį, rašymo tikslus, vertinimo kriterijus mokiniai supažindinami ne vėliau kaip prieš savaitę;

10.3. kiti atsiskaitomieji darbai derinami individualiai su mokiniais, ne vėliau, kaip savaitė iki atsiskaitymo;

10.4. dėl svarbių priežasčių mokytojai, suderinę su mokiniais, turi teisę kontrolinio darbo laiką keisti;

10.5. paskutinę dieną prieš mokinių atostogas ir pirmą dieną po mokinių atostogų, šventinių dienų rekomenduojama kontrolinių darbų neorganizuoti;

10.6. paskutinę pusmečio savaitę kontrolinių darbų rekomenduojama nerašyti;

10.7. atsiskaitomieji darbai neatliekami iš karto po mokinių ligos;

10.7. kontrolinių ir atsiskaitomųjų darbų organizavimas reglamentuojamas mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo tvarkoje.

10.8. PUPP ir VBE bandomieji patikrinimai:

10.8.1. organizuojami gimnazijoje lapkričio–balandžio mėnesiais;

10.8.2. mokiniai dalyvauja pasirinktų mokomųjų dalykų bandomuosiuose patikrinimuose III ir IV klasėse ir II klasėje – lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos bandomuosiuose PUPP patikrinimuose;

10.8.3. suderinusi datas su atskirų mokomųjų dalykų mokytojais Gimnazijos administracija sudaro bandomųjų patikrinimų, egzaminų vykdymo grafiką;

10.8.4. visi bandomieji patikrinimai, egzaminai trunka tiek laiko, kiek jo skiriama to dalyko patikrinimui, egzaminui.

11. Mokinių atleidimas nuo dalies pamokų:

11.1. Gimnazijos direktoriaus įsakymu mokinyš gali būti atleidžiamas nuo dalies dailės,

muzikos, šokio ar fizinio ugdymo pamokų lankymo:

11.1.2. I–II klasės mokinys, jei jis mokosi Druskininkų M. K. Čiurlionio meno mokykloje pagal atitinkamas formalųjį švietimą papildančio ugdymo programas, lanko Druskininkų sporto centrą arba mokosi pagal kitą neformaliojo vaikų švietimo programą, kurios turinys yra artimas ar tapatus dalyko bendrajai programai;

11.1.2. jei III–IV klasės mokinys mokosi ar yra baigęs Druskininkų M. K. Čiurlionio meno mokyklą gerais ir labai gerais pažymiais (7–10), lanko Druskininkų sporto centrą arba mokosi pagal kitą neformaliojo vaikų švietimo programą, kurios turinys yra artimas ar tapatus dalyko bendrajai programai ir jo individualiame plane numatomas mokymosi krūvis ne mažesnis nei 32 valandos;

11.1.3. tokiu atveju:

11.1.3.1. iki einamųjų mokslo metų rugsėjo 9 d., o II pusmečiui – iki sausio 24 d. toks mokinys pristato tėvų (globėjų, rūpintojų) prašymą dėl atleidimo nuo atitinkamo dalyko dalies pamokų lankymo. Mokinys, baigęs neformaliojo švietimo įstaigą, kartu su prašymu pristato įstaigos baigimo pažymėjimą;

11.1.3.2. mokinys dalyko mokytojui pateikia neformaliojo vaikų švietimo programą, pagal kurią mokinys mokosi, ar nuorodą į ją, arba formalųjį švietimą papildančio ugdymo programas, pagal kurią mokosi, turinį;

11.1.3.3. mokytojui iki rugsėjo 18 dienos patvirtinus, kad neformaliojo vaikų švietimo ar formalųjį švietimo papildančio ugdymo programos turinys atitinka dalyko bendrosios programos turinį, mokytojas siūlo Gimnazijos vadovui atleisti mokinį nuo dalyko dalies pamokų lankymo nuo spalio 1 dienos, II pusmečiui – nuo sausio 27 dienos;

11.1.3.4. mokinys, meninio ugdymo dalykų, fizinio ugdymo atleidžiamas nuo ne daugiau kaip 50 proc. pamokų. Sprendimą priima dalyko mokytojas, atsižvelgdamas į pateiktas neformalaus švietimo programas;

11.1.3.5. pusmečių pabaigoje iš neformaliojo švietimo įstaigų gautus jose besimokančių mokinių įvertinimus atitinkamų dalykų mokytojai surašo į dienyną. Įvertinimai sumuojami kartu su ugdymo proceso metu gautais pažymiais ir vedamas aritmetinis vidurkis;

11.1.3.6. III–IV klasės mokiniams, kurie baigė Druskininkų M.K. Čiurlionio meno mokyklą ir yra atleisti nuo dalies meninio ugdymo pamokų, pusmečiai vedami tik iš ugdymo proceso metu gautų įvertinimų;

11.1.4. mokinys, atleistas nuo dalies meninio ugdymo ar sporto srities dalykų pamokų lankymo, jų metu gali užsiimti kita ugdomąja veikla ar mokytis savarankiškai. Jeigu šios pamokos pagal pamokų tvarkaraštį yra pirmosios ar paskutinės mokinys gali atvykti vėliau arba išvykti anksčiau. Jei pamokos vyksta kitu metu, mokiniams sudaromos sąlygos dirbti skaitykloje, informacinių technologijų kabinete ar ilsėtis. Apie tai Gimnazija informuoja mokinių tėvus (globėjus, rūpintojus).

12. Namų darbų skyrimas:

12.1. mokslo metų pradžioje aptariama su mokiniais, kaip bus skiriami ir tikrinami namų darbai;

12.2. mokytojai namų darbus skiria atsižvelgdami į klasės mokslumą, į individualių mokinių savybes, diferencijuoja pagal mokinių gebėjimus:

12.2.1. turintiems mokymosi motyvaciją, itin gabiems mokiniams skiriamos kūrybinės, kritinį mąstymą ugdančios, gebėjimą analizuoti ir vertinti informacinius šaltinius lavinančios užduotys;

12.2.2. neturintiems mokymosi motyvacijos, mokymosi sunkumų turintiems mokiniams skiriamos užduotys, padedančios stiprinti savigarbą, įtvirtinti gautas žinias, šalinti mokymosi spragas;

12.3. namų darbai skiriami pamokos eigoje (neskirti prieš pat skambutį ar jau nuskambėjus) ir įrašomi į elektroninį dienyną;

12.4. rekomenduojama I–IV kasių. mokiniams visų dalykų namų darbams atlikti 120 minučių per dieną (grožinės literatūros skaitymas į šį valandų skaičių neįeina). Atsižvelgiant į individualius mokinių poreikius namų darbams skirtas laikas gali didėti, bet ne daugiau nei 20

procentų nurodyto laiko (priedas);

12.5. namų darbų užduotys gali būti trumpalaikės (užduotis privaloma atlikti iki kitos dalyko pamokos), ilgalaikės (užduotis privaloma atlikti iki sutartos ir elektroniniame dienyne nurodytos datos);

12.6. siekiant mažinti mokinių laiką, praleidžiamą prie ekranų, mokytojams rekomenduojama, skiriant namų darbus, įvertinti užduočių pateikimo elektroninėse aplinkose būtinumą;

12.7. siekiant mažinti namų darbų krūvį mokiniams, mokytojams rekomenduojama:

12.7.1. pamokose naudoti aktyviuosius mokymo metodus, kurie skatintų kuo daugiau išmokyti pamokoje;

12.7.2. neskirti dailės, muzikos, teatro, šokio, fizinio ugdymo, dorinio ugdymo, technologijų, gyvenimo įgūdžių namų darbų;

12.7.3. neskirti atostogų laikotarpiui mokiniams namų darbų.

V SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

13. Su Aprašu Gimnazijos mokytojai ir pagalbos vaikui specialistai supažindinami dokumentų valdymo sistemoje.

14. Aprašas skelbiamas Gimnazijos internetiniame tinklalapyje.

15. Gimnazijos direktoriaus įsakymu Aprašas gali būti koreguojamas, atsižvelgiant į naujai patvirtintus teisės aktus.

**VIDUTINIS LAIKAS NAMŲ DARBŲ KRŪVIO
PASKIRSTYmui SAVAITEI (MINUTĖMIS)**

Dalykas	I–II gimnazijos klasės	III–IV gimnazijos klasės
Lietuvių kalba ir literatūra	90	180
Matematika	150	200
Užsienio (pirmoji) kalba	60	80
Užsienio (antroji) kalba	30	
Biologija	60	100*
Chemija	60	100*
Fizika	50	100*
Informatika	20	100*
Istorija	30	100*
Geografija	30	65*
Ekonomika	20	65*
Pilietiškumo pagrindai	Rekomenduojama namų darbų neskirti	
Pasirenkamieji dalykai		Rekomenduojama namų darbų neskirti
Dorinis ugdymas		
Fizinis ugdymas		
Technologijos		
Menai		
Gyvenimo įgūdžiai		
Maksimalus namų darbų atlikimo laikas per savaitę	600 minučių -10 val.	625–825 minučių
Maksimalus namų darbų atlikimo laikas per dieną	120 minučių (2 valandos)	125–165 minučių (2,1–2,75 valandos)

* Žiūrėti pagal individualų III–IV gimnazijos klasių mokinių planą.